

LAPAROSKOPSKA APENDEKTOMIJA

Zdravstvena metoda, znaewe i ve{tina
steknati na stru~no osposobuvawe vo
UKC Qubqana

11.05. do 05.06.2015

D-r Nikola Pa~oov
JZU OP[TA BOLNICA STRUMICA

Според Член 170-а

Здравствениот работник, односно здравствениот соработник вработен во јавна здравствена установа, кој бил на стручно оспособување и/или стручно усовршување во странство, е должен во рок од две недели од враќањето од стручното оспособување и/или стручното усовршување да изврши презентација пред стручниот колегиум на новата здравствена метода или постапка, односно на знаењата, способностите и вештините кои ги стекнале во текот на стручното оспособување и/или стручното усовршување.

Ве молиме сите кои биле на едукација од Вашата установа од април минатата година до денес веднаш да испратат презентации на маил - от prezentacii@zdravstvo.gov.mk

Со почит,
Кабинет на министер

univerzitetni klinični center ljubljana

01.06.2015-(ponedelnik)

7.30 Utrinski sestanek abdominalna hirurgija.

8.00 Utrinska vizita

od 9.00-15.00 vo op. Sala:

1. Pacientka so hemoliticka anemija. Op. Zapocnata kako laparoskopiska splenektomija. Napravena konverzija vo otvorena splenektomija. operator: dr. A. Tomamažič **(bev asistent vo operacijata!)**

2. Op. Laparoskopiska holecistektomija (ja rabotea dva jca mladi specialist i specializant)

02.06.2015-(vtornik)

7.30 - Utrinski sestanek abdominalna hirurgija.

8.00 Utrinska vizita

od 9.00-15.00 vo op. Sala:

2. Pacienti so kamenja vo zolcnoto kese. (2) Op. Cholecystectomy laparoscopica No II.
Operator: doc. Dr. A. Tomažič

03.06.2015-(sreda)

7.30 - Utrinski sestanek abdominalna hirurgija.

8.00 Utrinska vizita

od 9.00-15.00 vo op. Sala:

2. Operaciji:

1.- Obesitas morbida ...36 god. mlada pacientka enormno gojazna. Za operativno lekuvanie na gojaznost. Napravena by-pass operacija na zeludnikot so upotreba na *ninox tip na stepler*. Operator: doc. dr. Pintar

2. Op. HID RECID. OP. Klasicna hernioplastica. (Doc. dr. Stor)

03.06.2015-(sreda)

7.30 - Utrinski sestanek abdominalna hirurgija.

8.00 Utrinska vizita

od 9.00-15.00 vo op. Sala:

2. Operaciji:

1.-Obesitas morbida....36 god. mlada pacientka enormno gojazna. Za operativno lekovanje na gojaznost. Napravena by-pass operacija na zeludnikot so upotreba na *nainoy tip na stepler*. Operator: doc. dr. Pintar

2. Op. HID RECID. OP. Klasicna hernioplastica. (Doc.dr Stor)

04.06.2015-(cetvrtok)

7.30 - Utrinski sestanek abdominalna hirurgija.

8.00 Utrinska vizita

od 9.00-15.00 vo op. Sala:

1.-Cholecystitis chr. calculosa. Op. Cholecystectomy laparoscopica (operator: doc.dr Tomazic);

2.-Ca pancreatis Op. Duodenopancreacectomia; (operator: doc.dr Sojar)

05.06.2015-(petok)

7.30 - Utrinski sestanek abdominalna hirurgija.

8.00 Utrinska vizita

Operativen program:

1.-Tu colonis desce desce dentis. Op. Haemucolectomia sin. (Operator: doc.dr Tomazic)

2.-Cholecystitis chr. calc. Op. Cholecystectomy laparoscopica (Operator: dr Kogovsek)

POTRDILO

CERTIFICATE OF ATTENDANCE

University Medical Centre Ljubljana

certify that

Nikola Pachoo, MD

has attended at the international exchange programme
»Educational visit« in the University Medical Centre Ljubljana.

Trajanje

from 11.5.2015

to 5.6.2015

V obsegu

Duration

4 weeks

Licenčne točke

/

Številka potrdila

Certificate No.
111/104-2015

Ljubljana,

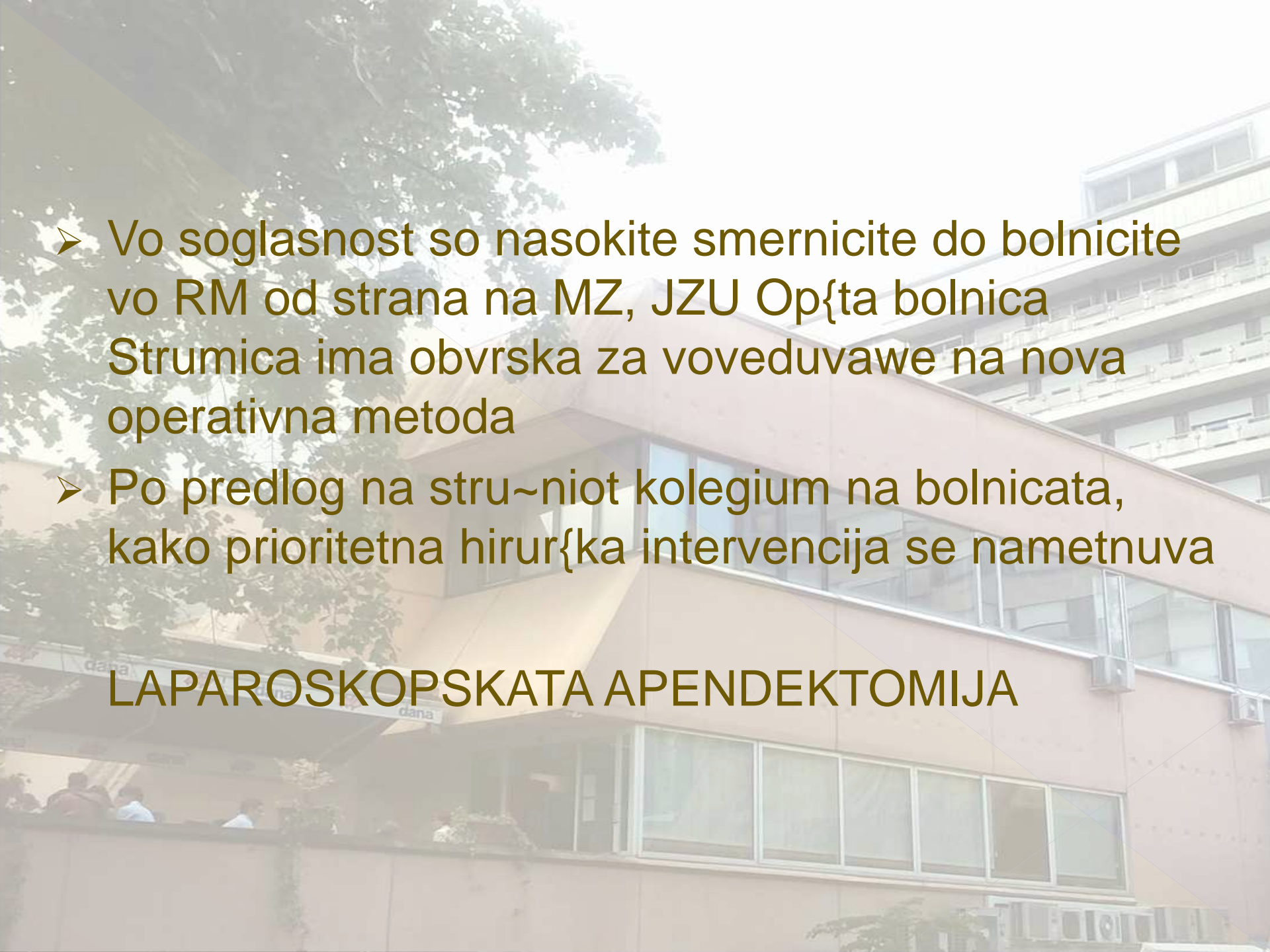
5.6.2015

Prof. Sergej Hojker, MD
Medical director UMCL

Simon Vrtnunec, MSc
Director UMCL

-
- Vo soglasnost so nasokite smernicite do bolnicite vo RM od strana na MZ, JZU Opšta bolnica Strumica ima obvrsta za voveduvawe na nova operativna metoda
  - Po predlog na stru~niot kolegijum na bolnicata, kako prioritetna hirurška intervencija se nametnuva

LAPAROSKOPSKATA APENDEKTOMIJA

Laparaskopska apendektomija

- **Najgolemiot broj na apendektomii se pravat zaradi akuten apendicit**
- **Naj~esta pri~ina za akuten apendicit e fekalnata impakcija ili limfoidna hiperplazija. Crohn-ovata boleat i Sindromot na iritabilen kolon go zgolemuvaat rizikot za pojava na apendicitot**
- **Vospalenite pravi kompromitacija na cirkulcijata na apendiksot - nastanuva nekroza na tkivoto i ruptura**

Akuten apendicit

- Posle rupturata - crevnata sodr`ina (vklu~uvajki ja i crevnata flora) se razliva vo abdominalnata praznina; nastanuva peritonitis, koj mo`e da bide potencijalno fatalen
- Rupturata mo`e da nastane vo prvite 72 ~asa od po~etokot na bolesta, i zatoa akutniot apendicit pretstavuva medicinska itnost. Neophodno e brzo postavuvawe na dijagnozata i promptno otpo~nuvawe na lekuvaweto

Klinička slika

- Započnuva so nejasna bolka okolu papokot
- So tek na vreme se zgolemuva intenzitetot i jačinata
- Bolkata se lokalizira vo desniot desen kvadrant (**McBurney** - eva točka)
- **Nausea/Vomitus**
- Ostra abdominalna bolka
- Treska
- Namalen apetit
- Zapek ili proliv
- Znak na **Blumberg** (“Rebound tenderness”)

McBurney's
Point

Dijagnoza

- Fizikalen pregled: zaedno so Anamnezata se sosema dovolni vo postavuvaweto na dijagnozata **appendicitis**
- CT scan ili Ultrazvuk:
- I drugi bolesti mo`e da bidat so sli~nite simptomi (pr. hernia, diverticulitis, hepatitis, neкои ginekolo{ki bolesti).
- Ispituvaweto na mokra~ata mo`e da pomogne vo isklu~uvawe na infekcii na urinarniot trakt, koi mo`at da imat sli~ni simptomi
- Okolu 20% od apendektomiite vku~uvaat otstranuvawe na **zdrav apendiks**

Metodi za lekuvawe (Pre/Op)

- Iako po~etnite i blagi formi na apendicit mo`at da se lekuvaat so antibiotici, poveketo hirurzi preferiraat da “pogre{at” i da napravat apendektomija, podobro otkolku da dojde do ruptura i peritonit.
- Na pacientot mu se zabranuva vnes na hrana i voda preku usta
- Mu se davaat antibiotici zaradi prevencija na peritonitis i drugi infekcii
- Pred operativno mu se davaat I.V. infuzii zaradi rehidracija

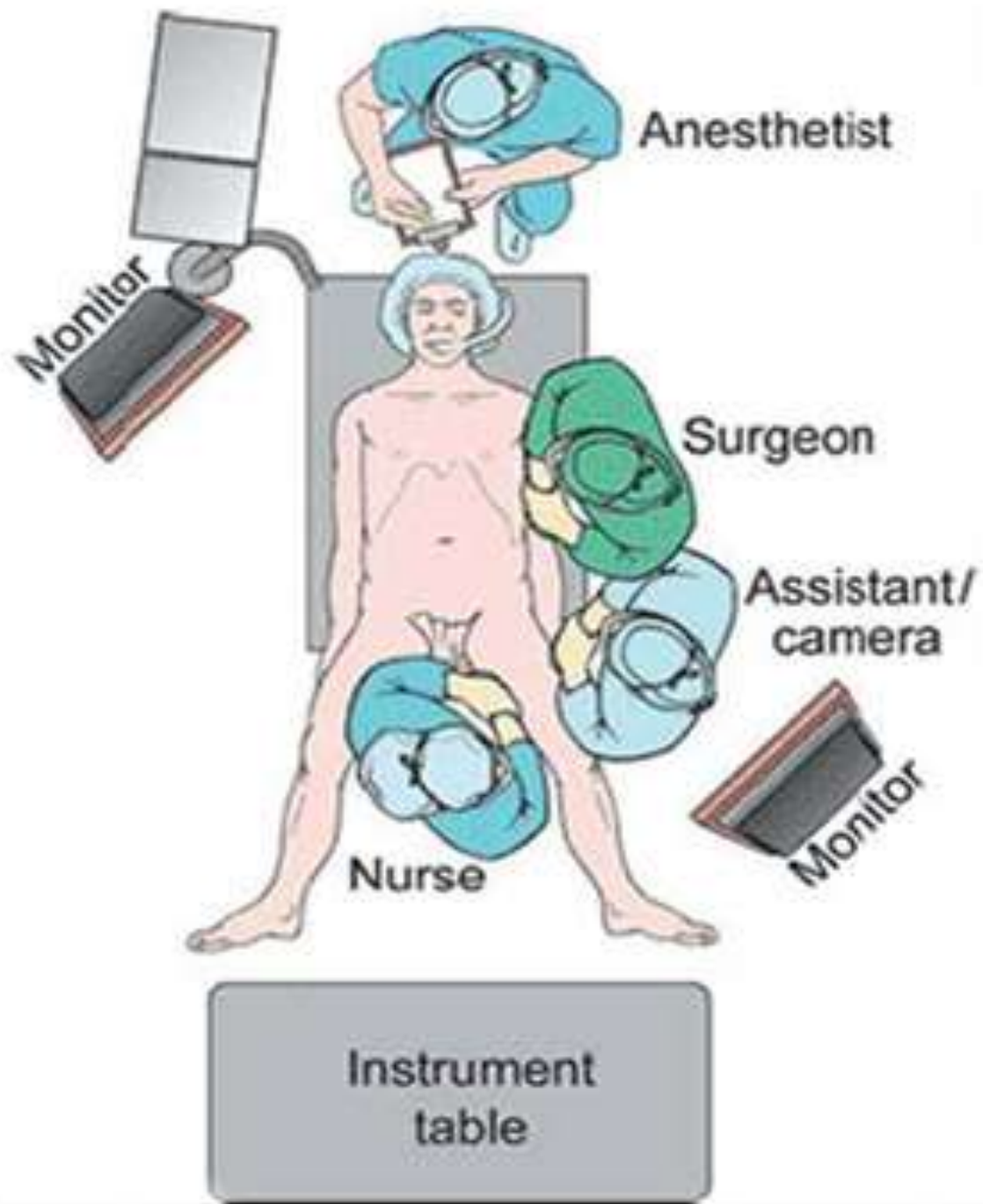
Prednosti na laparaskopskata Apendektomija

- Pokratok pretstoj vo bolnica
- Pobrze vreme na oporavuvawe
- Pomala postoperativna bolka
- Pomal broj na postoperativni komplikacii
- Minimalna luzna

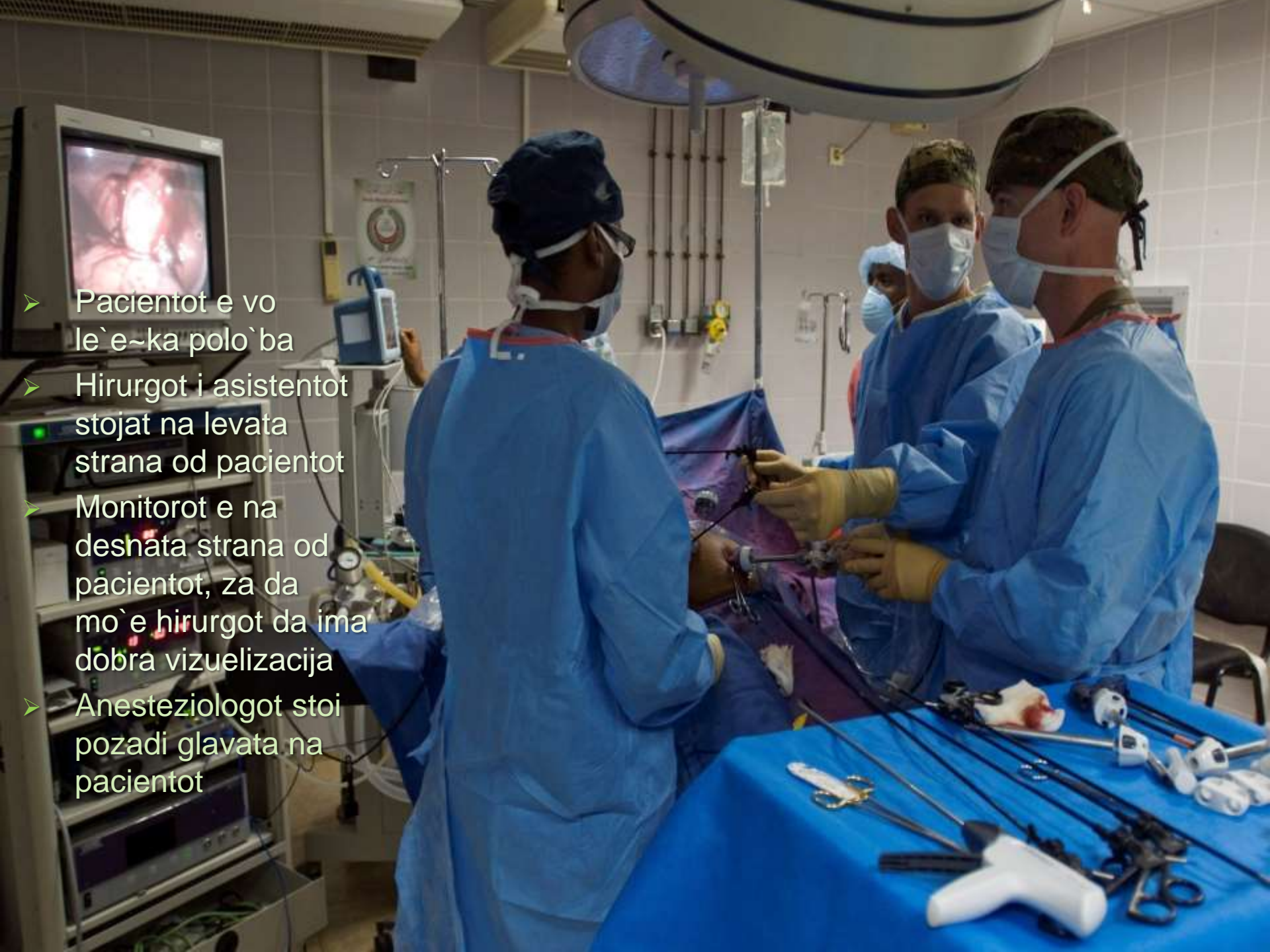
Kontraindikaciji za laparoskopska apendektomija

- Kardiološki zaboluvawa / Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD), pneumoperitoneum induciran pri insuflacijata mo`e da predizvika aritmii ili da go ote`ne dišeweto kaj pacienti so vakvi sostojbi
- **Obesitas**
- **Prethodni abdominalni operaciji**

Pozicija na hirurgot i asistentot pri laparoskopjska apendekomija

- Pacientot e vo le`e~ka polo`ba
- Hirurgot i asistentot stojat na levata strana od pacientot
- Monitorot e na deshata strana od pacientot, za da mo`e hirurgot da ima dobra vizuelizacija
- Anesteziologot stoi pozadi glavata na pacientot

Instrumenti

- Atraumatski grasper
- Laparoskopski no`ici
- Disektor
- Endo GIA (stapler, ili endoloop ligature applicator)
- Aspirator
- Kese za ekstrakcija
- Zero-degree teleskop
- 3 Troakari (dva 5mm i eden 10mm)
- Alternativno, elektrokauter

Mestopolo`ba na portovite

- 10-mm trokar se postavlja nad papot (za kamerata)
- 5-mm trokar se plasira suprapubi~no
- 5-mm trokar desen dolen kvadrant

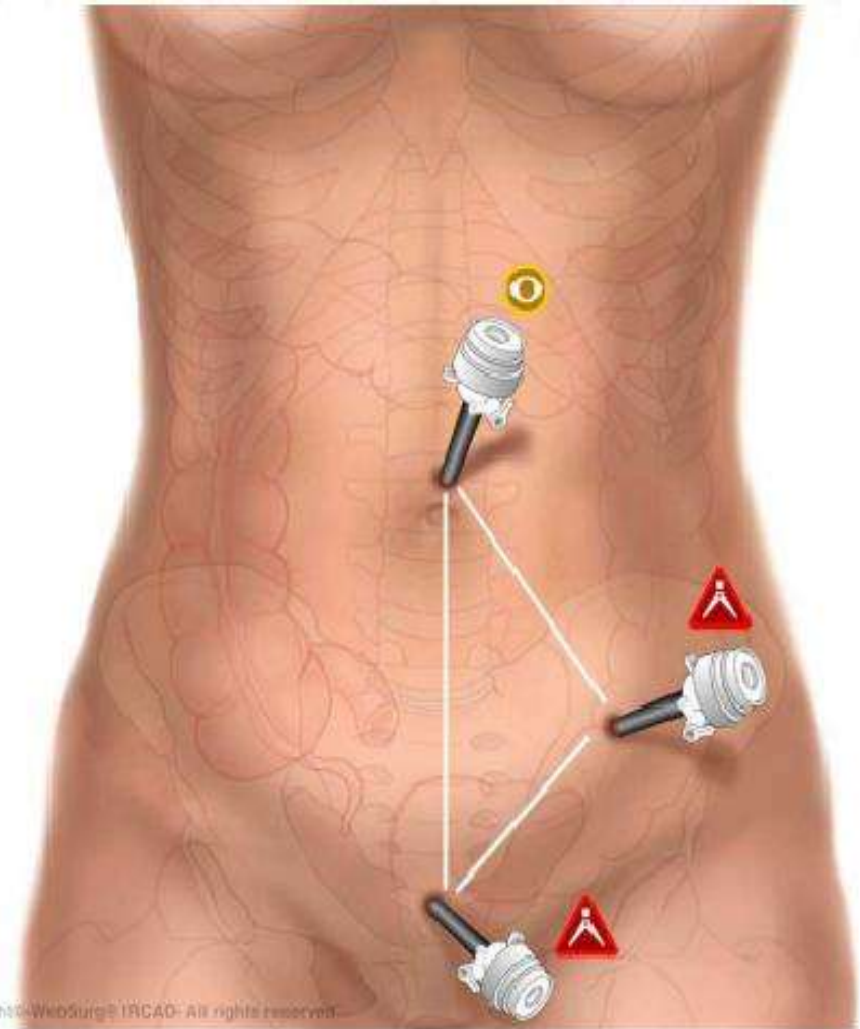
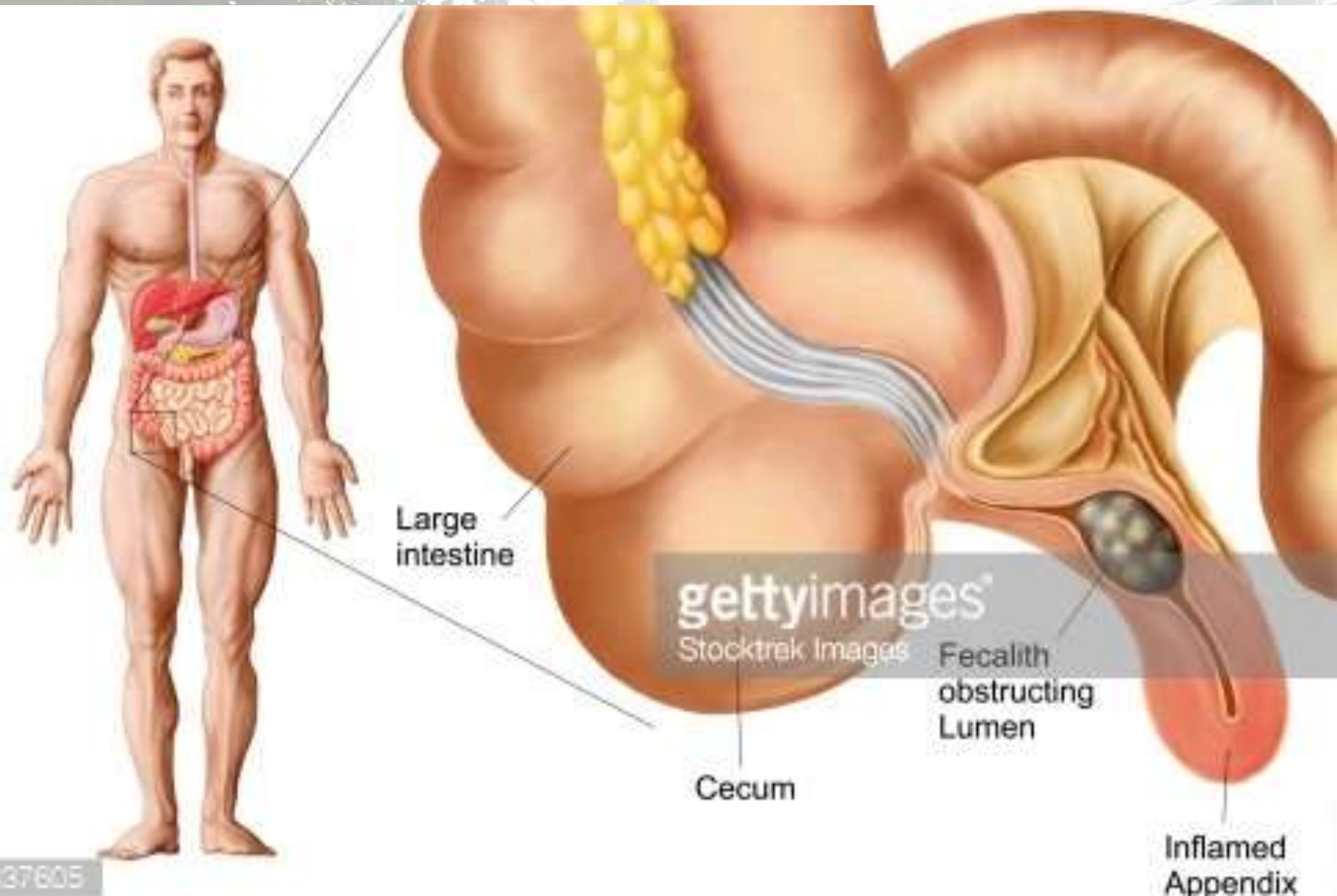

Image 3. Preferred trocar placement for laparoscopic appendectomy. An optical trocar in the umbilicus and working trocars in the suprapubic and left lower quadrant.

Anatomija (Akuten apendicit)

Procedura

Posle plasiraweto na trite porta:

- Se pravi inspekcija na abdominalnata praznina i se locira ileocekalniot spoj
- Se retrahira cekumot za da se prika1e apendiksot
- Se separira mezoapendiksot za da se identifikuva apendikularnata arterija
- Se oddeluva apendiksot
- Se odvojuva apendikularnata arterija
- Se odstranuva apendiksot
- Se pravi temelna lava`a
- Zavr{na inspekcija na abdominalnata praznina

Procedura: Klu~ni ~ekori

^ektor 1: Prvot port 10-mm troakar se postavuva nad papot, abdominalnata praznina se insufliira so pritisok od 15 mmHg. Niz ovoj pogolem port se plasira kamerata

-5-mm troakar se postavuva suprapubi~no, a vtoriot 5-mm troakar e vo leviot dolen kvadrant.

^ektor 2: Inspekcija na abdominalnata praznina. Se identifikuva mestopolo`bata na apendiksot. Ova inspekcija go informira hirurgot za bilo koja anatomaska varijacija ili patolo{ka sostojba koja mo`e da bide relevantna (pr. peritonitis).

Procedura: Klu~ni ~ekori

^ekor 3: Se prika`uva apendiksot. cekumot vniatelo se povlekuva so pomoř na atraumatska pinceta za da se ovozmo`i pristap do apendiksot

^ekor 4: Se locira i se separira apendikularnata arterija. Mezoapendiksot se separira od korpusot na apendiksot, i vniatelo se preparira a. appendicularis.

Procedura: Klu~ni ~ekori

Λekor 5: Oddeluvawe na apendiksot od cekumot. So pomož na endoloop, dve ligaturi se plasiraat proksimalno na apendiksot, a tretata ligatura se plasira 1-2 cm distalno od ovie. Potoa apendiksot se presekuva pomegu dvete proksimalni i i tretata distalna ligatura (endoloop) so pomož na no`ici i kuter. Namesto endoloop, mo`e da se upotrebi stappler
Hirurgzite vo VB upotrebuvaat Endo GIA instrument, koj simultano se~e i {ie, eliminirajki ja potrebata od endoloop ili stappler .

Λekor 6: Oddeluvawe na a. appendicularis
Arterijata se se~e so Endo GIA ili so ligaturi so endoloop opi{ani pogore (dve ligaturi proksimalno, ednata-distalno).

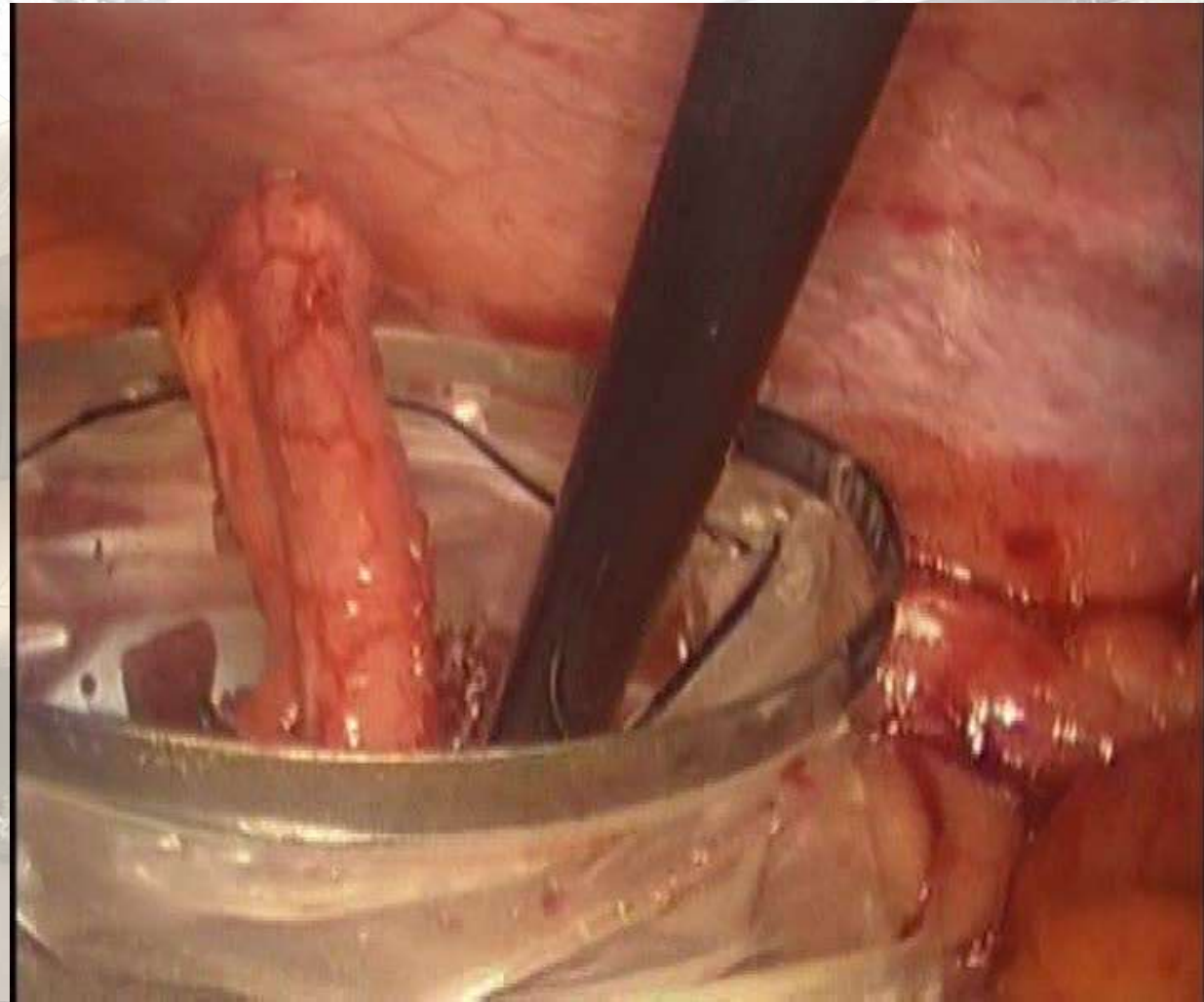
EndoGIA 30 mm Stappler
(Covidien)

Procedura: Klu~ni ~ekori

^ekor 7. Otstranuvawe na apendiksot.

Se vadi kamerata i postoe~kiot 10 mm port se koristi za vadewe na apendiksot (5 mm kamera se vnesuva vo eden od dvata pomali porta).

Apendiksot se stava vo vreki~ka, i se vadi od abdominalnata praznina

Procedura: Klu~ni ~ekori

^ekor 8: Irigacija (lava`a):

Abdominalnata praznina treba izda{no da se irigira so fiziolo{ki r-r i da se aspirira poveke pati. Pri perforacija, treba da se osigurame deka celokupniot gnoj e kompletно otstranet.

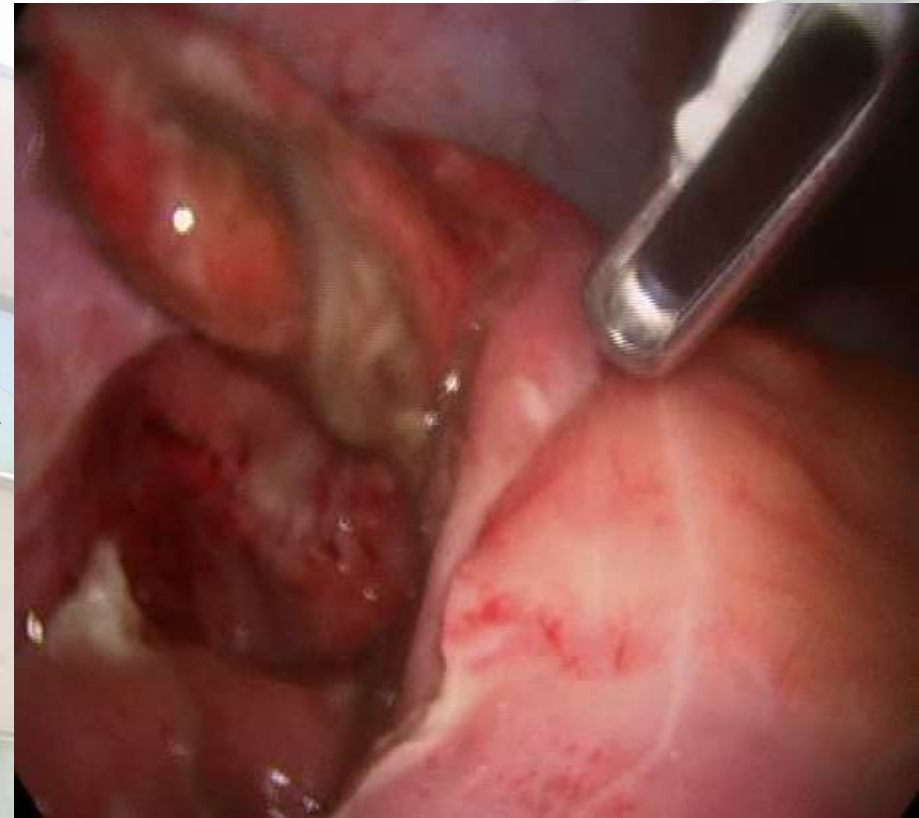
^ekor 9: Zavr{na inspekcija:

Se pravi zavr{na inspekcija na abdominalnata i pelvi~nata praznina i se baraat bilo kakvi znaci za infekcija, mo`ni propusti, ili drugi potencijalni komplikacii, na koj hirurgot mora da razmisluva.

Komplikacii

- **Perforacija (Ruptura)**: kaj izrazena inflamacija, rupturata na apendiksot e mo`na i za vreme na samata intervencija. Perforacijata na apendiksot vo tek na operacijata bara izda{na lava`a, vnimatelna inspekcija zaradi eventuana redukcija na gnoj i detekcija na postoewe na peritonis, pred zavr{uvawe to na operacijata. Predopereativnata perforacija bara dopolnitelna antibiotska terapija.
- **Intra-abdominalen abces**: se drenira hirur{ki, ili preku CT-vodena igla
- **Adhezii**
- **Infekcija na posoperativnata rana**

Postoperativna gri`a

- Vreme na hospitalizacija: 24-48 ~asa
- Pacientot mo`e da se dvi`i posle 12 ~.
- Antibiotici
- Analgetika pp
- Vrakawe na normalnite aktivnosti za 2 nedeli

Literatura

- Mohan, V., M.D. (2010, March 1). *Appendicitis*. Retrieved from <http://www.webmd.com/digestive-disorders/digestive-diseases-appendicitis>
- Hunter, Any. (2008, June 4). *How Your appendix works*. Retrieved from <http://health.howstuffworks.com/appendix1.htm>
- Navez, B. (2001, April). *Laparoscopic appendectomy*. Retrieved from <http://chapters.websurg.com/technique/index.php?full=1&doi=ot02en213>
- McCarthy, Arthur C., MD, *History of Appendicitis Vermiformis, its diseases and treatment*. 1927, University of Louisville
<http://www.innomimatesociety.com/Articles/History%20of%20Appendicitis.htm>
- Bhattacharya K., *Kurt Semm: A laparoscopic crusader*. J Min Access Surg [serial online] 2007 [cited 2010 Apr 9];3:35-6. Available from: <http://www.journalofmas.com/text.asp?2007/3/1/35/30686>

Zaklu~ok

- Se primenuvaat del od nau~enite znaewa steknati na edukacijata vo KC Qubqana vo na{ata sekojdnevnata hirur{ka rabota, posebno vo operativniot del.
- Od golema korist se steknatite znaewa od oblata na laparoskopskata hirurgija posebno od tehni~ki aspekt i del od niv veke po~navme da gi primenuvame i vo na{ite operacii.

- Za `al, pogolem del od steknatite znaewa u`te dolgo vreme ne ke mo`eme da gi primenime vo na`ata sekojdnevna hirur`ka praksa, pred se zaradi nedostatok od OSNOVNA HIRUR[KA OPREMA I INSTRUMENTI vo na`ata bolnica

(Pr. pri laparoskopska operacija na naj~estata operacija vo hirurgijata-APENDEKTOMIJATA, nie gi nemame **najosnovnite** hirur`ki instrumenti kako `to se Endolupot koj slu`i za zom~uvawe na bazata na apendiksot, pa sme prinudeni da pravime na`i improvizaciji.

- Voedno, nemame nitu eden vid od isto taka mnogu va`nite i sodremeni instrumenti kako `to se STEPLERITE, ili Ligashure koi imaat golema primena posebno vo debelocrevnata hirurgija

**THE
BEST
IS
YET
TO
COME.**

univerzitetni
klinični center ljubljana

